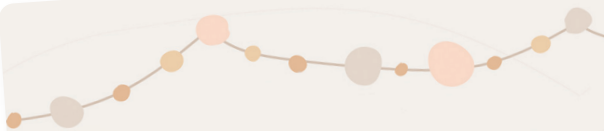

Vier het
samen

*In het christelijk geloof is zo veel te vieren!
En dat doen we niet alleen in de kerk, maar ook
thuis. In de Bijbel lezen we telkens weer hoe
feesten dé momenten zijn om met je kinderen
te delen wat God heeft gedaan. Rond de
feesten leer je je kinderen het goede nieuws
van Jezus Christus. Nieske Selles helpt ouders
om de betekenis van deze feesten uit te leggen
aan kinderen én om op creatieve manieren het
leven met God te vieren.*

*Janneke Burger-Niemeijer, voormalig
hoofdredacteur Jente magazine*

*'Ik zal het beeld van de deurpost
en het kruis niet meer vergeten!
Nu begrijp ik veel beter wat Goede
Vrijdag en Pasen betekent', was de
opmerking van een kind uit groep 7
na de paasviering op school.*

*Hannah van den Berg,
leerkracht groep 7, basisschool
'De Akker' in Putten*

*De verhalen sluiten goed aan bij de leeftijd
van mijn kinderen. Ze spreken aan omdat er
spanning in zit en omdat ze vanuit het kind
geschreven zijn. Zo wordt de boodschap
dichtbij gebracht. Als ik voorgelezen heb, is
het vaak nog even stil en laten ze het
verhaal op zich inwerken. Fijn om naast de
kinderbijbel ook een verantwoord vrij
verhaal te kunnen voorlezen, thuis, op de
zondagsschool of op de club!*

*Marga Dooren, moeder van vier kinderen
in de leeftijd van 15, 12, 9 en 6*

Nieske Selles-ten Brinke

Vier het samen

Met kinderen de christelijke feesten
voorbereiden en vieren

 ark media

Vier het samen
*Met kinderen de christelijke feesten
voorbereiden en vieren*
Nieske Selles-ten Brinke

Vierde, herziene druk, 2024
Eerder verschenen onder: ISBN 9789033817359 © 2015 Ark Media

ISBN 9789033833878
NUR 224

Illustraties p. 18, p. 19, p. 30, p. 34, p. 48, p. 49, p. 58, p. 67, p. 73, p. 77: Chantal Kees
Illustraties p. 3, p. 13, p. 15, p. 25, p. 29, p. 39, p. 42, p. 44, p. 50, p. 51, p. 53, p. 55,
p. 56, p. 57, p. 63, p. 65, p. 70, : iStock.com, freepik.com, Simon de Vries
Vormgeving: Buitenspel, Meppel

De bijbelteksten in deze uitgave zijn, tenzij anders vermeld,
ontleend aan *de Nieuwe Bijbelvertaling*,
© Nederlands Bijbelgenootschap 2004.

© 2024 Ark Media
Onderdeel van Jongbloed Christelijke Media – Leeuwarden
Alle rechten voorbehouden.

jongbloedmedia.nl

Inhoud

Voorwoord	7	Hemelvaartsdag	53
Geloofsopvoeding	8	Wat vieren wij?	53
Advent en Kerst	11	Bijbelleessuggesties	54
Wat vieren wij?	11	Voorleesverhaal	55
Bijbelleessuggesties	12	Creatieve werkvormen	58
Voorleesverhaal	13	Gesprek	60
Creatieve werkvormen	17	Pinksteren	61
Gesprek	21	Wat vieren wij?	61
Muziek	22	Bijbelleessuggesties	62
Eten en drinken	23	Voorleesverhaal	63
Oud en nieuw	25	Creatieve werkvormen	67
Wat vieren wij?	25	Gesprek	69
Bijbelleessuggesties	26	Muziek	70
Creatieve werkvormen	27	Doopdag	71
Biddag en dankdag	31	Wat vieren wij?	71
Wat vieren wij?	31	Bijbelleessuggesties	72
Bijbelleessuggesties	32	Creatieve werkvormen	73
Tips voor verschillende vormen van gebed ...	32	Verjaardag	75
Creatieve werkvormen	34	Wat vieren wij?	75
Gesprek	37	Bijbelleessuggesties	76
Goede Vrijdag en Pasen	39	Creatieve werkvormen	77
Wat vieren wij?	39	Tips voor het vieren van de verjaardag	79
Bijbelleessuggesties	40	Over de auteur	80
Voorleesverhaal	42		
Creatieve werkvormen	46		
Gesprek	50		
Muziek	51		
Vasten	52		

Voorwoord

Wat is er fijner dan feestvieren met je gezin? Het zijn momenten waarop je samen iets beleeft en die bijdragen aan een hechte band. En hoewel in onze cultuur de christelijke feesten steeds vaker zonder duidelijke redenen gevierd worden, bieden ze voor gelovige ouders kansen om de geloofsopvoeding handen en voeten te geven. Want feesten zijn pas de moeite waard als je datgene wat je viert, ook echt beleeft. Juist in de christelijke feesten ligt een geloofsgeheim verborgen, een geloofsgeheim dat alleen gekend kan worden als je het feest viert zoals het bedoeld is.

Vier het samen wil je helpen om samen met je gezin toe te leven naar deze feestdagen. Het is belangrijk dat feesten niet 'uit de lucht' komen vallen. Door langere tijd bezig te zijn met de voorbereiding van een feest zullen kinderen de inhoud en betekenis van een feest intenser beleven en langer onthouden.

In dit boek worden veel ideeën gegeven, zoals gespreksideeën, creatieve werkvormen en bijbellessuggesties. Ook zijn er vrije verhalen bij de grote feesten te vinden en krijg je tips voor het luisteren naar muziek, het voorbereiden van maaltijden of het gebruikmaken van thematafels. Het is niet de bedoeling dat je alles uit een hoofdstuk in één keer gaat doen in je gezin. Kies welke

activiteiten passen bij jouw gaven en talenten. Waar ligt jouw kracht? Vertel je graag verhalen? Ga dan aan de slag met de vrije verhalen! Ben je creatief, maar mis je soms de juiste ideeën? Doe dan je voordeel met de creatieve werkvormen. Bij sommige opdrachten staan sterren. Als er één ster staat, is deze opdracht het meest geschikt voor kinderen van 3-5 jaar. De opdrachten met twee sterren zijn meer geschikt voor kinderen van 6-8 jaar. Opdrachten met drie sterren kun je het best doen met kinderen van 9-11 jaar. Als er geen sterren bij een opdracht staan, kun je de opdracht doen met kinderen van alle leeftijden. Houd je ervan om je bijbellessmomenten goed af te stemmen op wat er gevierd wordt? Neem dan de tijd om samen met je gezin uit de Bijbel te lezen en maak gebruik van de bijbellessuggesties. Zie dit boek als een ideeënboek waar je uit mag putten. Je mag net zo goed ook dingen laten liggen. Misschien zijn de onderwerpen die je het ene jaar laat liggen het volgende jaar wel geschikt.

Ik hoop dat dit boek je zal inspireren om samen met je gezin op allerlei manieren de betekenis van de verschillende christelijke feesten te beleven.

Nieske Selles-ten Brinke

Geloofsopvoeding

Geloofsopvoeding is een zoektocht. Wanneer begin ik ermee? Hoe leef ik mijn geloof voor? Hoe praat ik met mijn kinderen over het geloof? Hoe betrek ik bijbelverhalen bij mijn opvoeding?

Geloofsopvoeding gebeurt niet altijd op vastgestelde momenten, maar mag een onderdeel zijn van de dagelijkse opvoeding. Eigenlijk begint het al tijdens de zwangerschap. Vanaf het moment dat je weet dat er een kindje bij jullie groeit, mag je al bezig zijn met bidden en zingen voor je kindje, en het zegenen van je kindje.

Als ouder wil je je kind graag Gods liefde doorgeven en laten zien dat het geloof in Hem als vanzelfsprekend bij je leven hoort. Om het geloof aan je kind door te geven, is het belangrijk om te weten wat het geloof voor jouzelf betekent. Wat vind jij belangrijk, wat geeft jou houvast? Wat wil je doorgeven aan je kind(eren)? Wie is Jezus voor jou? Wanneer je weet hoe je zelf in het geloof staat, kun je van daaruit bewust met geloofsopvoeding bezig zijn.

Ook goede voorbeelden zijn belangrijk! Misschien ben je gezegend met ouders die jou vanaf je allereerste begin bij de hand hebben

genomen en je tot Jezus hebben geleid. Je hebt dan van jongs af aan geleerd wat vertrouwen is, wie Jezus is en waarom jij Hem nodig hebt. Je ouders waren dan een voorbeeld voor je, en veel aspecten van de geloofsopvoeding aan je eigen kinderen zullen rechtstreeks uit je eigen opvoeding komen. Dat is een grote zegen, want zeker niet elke jonge ouder heeft zo'n voorbeeld gehad.

Als je dat voorbeeld van je eigen ouders niet hebt, zijn er misschien andere voorbeelden geweest voor jou. Je grootouders, een tante, een juf. Als ook dat niet zo is, zoek dan vrienden, gemeenteleden, jonge ouderkringen of avonden over geloofsopvoeding om te groeien in kennis en verlangen om je kinderen op te voeden met het geloof in God.

Leef dicht bij de Bijbel, laat je leiden door de Geest en bid voor je kinderen, elke dag! Bid heel specifiek voor hen. Benoem de zorgen rond dat ene kind; jouw zorgen over dat kind, maar ook de zorgen van het kind zelf. En dank God voor je kind. 'Heer, U geeft ons dit kind van U om voor te zorgen. Dank U voor dat voorrecht ...' Dank Hem voor de gaven en talenten en voor de ontwikkeling van je kind.

Wat zijn de ontwikkelingsfasen van een kind en welke vorm van geloofsopvoeding past daarbij?

Baby's

Rituelen zijn belangrijk. Zingen voor het slapengaan. Zegenen. Christelijke muziek luisteren. Plaatjes in boekjes benoemen. Zodra het kind kan brabbelen mag jij het door heel veel voordoen en herhalen, leren om 'Amen' te zeggen na het bidden.

Peuters

In de peuterfase is het belangrijk om het juiste klimaat te scheppen. In deze leeftijdsfase draag je niet de inhoud van het evangelie over, maar meer de sfeer van Gods liefdevolle evangelie. Peuters leren meer en meer gebruik te maken van hun *zintuigen*: horen, voelen, zien, proeven en ruiken. Ze ontdekken de dingen om hen heen door te experimenteren, te imiteren en te ervaren. Zo gaat het ook met geloofszaken. Geen ingewikkelde gesprekken, maar iets beleven. Er moet iets te horen, te voelen, te zien en te doen zijn. Dan bereiken we de harten van onze kinderen met de liefde van God.

- **Zien.** Prentenboeken, platen en ook handpoppen, vingerpopjes en een poppenkast kunnen heel bruikbare middelen zijn. Je kunt bijvoorbeeld een plaat laten zien en erover laten vertellen, of de plaat na een poosje wegleggen en er dan vragen over stellen.

- **Horen.** Praten, voorlezen, dingen benoemen, muziek luisteren en liedjes zingen. Peuters vinden het leuk om zelf mee te doen, bijvoorbeeld door muziekinstrumenten te

gebruiken. Je kan een mandje met instrumentjes binnen handbereik zetten en dat erbij pakken als je samen zingt.

- **Voelen.** Tekenen met kleurpotloden en vetkrijt, verven en kleien horen er op deze leeftijd helemaal bij. Je kunt het thema van het gelezen kinderbijbelverhaal met je kind uitbeelden door erover te tekenen of erover te kleien.

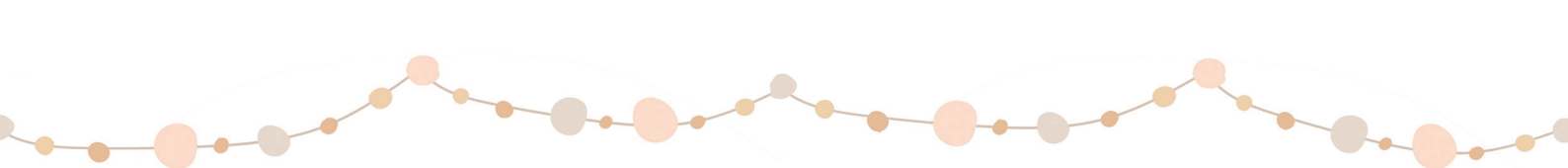
- **Doen.** Peuters willen graag met alles meedoen, ook met bidden en zingen. Je kunt op deze leeftijd heel veel imitatiespelletjes doen. Jij doet het voor, je peuter doet jou na.

Kleuters

Kleuters zijn aanhankelijk, genieten van alles wat je met ze doet en ze doen mee met hun hele lijf. Het is belangrijk om een klimaat te scheppen waarin de godsdienstige aspecten duidelijk aanwezig zijn. Een sfeer van liefdevolle zorg en verwondering en een sfeer waarin de kinderen *gelegenheid krijgen om mee te doen*. In deze leeftijdsfase draag je het begin van de inhoud van het evangelie over, maar vooral ook de sfeer van Gods liefdevolle evangelie die ze oppikken doordat ze alles heel sterk *beleven*.

- **Eenvoudig.** Kleuters kunnen van gecompliceerde situaties maar één aspect tegelijk bevatten. Het is dus belangrijk dat er in een bijbelverhaal één ding uitspringt dat ze kunnen begrijpen. Kies verhalen met een eenvoudig verloop en laat allerlei details weg.

- **Herhaling.** Het vertellen van verhalen op deze leeftijd is goed. Vooral verhalen over wie Jezus is en hoe Hij omgaat met mensen, en verhalen die gaan over God die alles gemaakt heeft en die van ons houdt, zijn voor deze leeftijd geschikt. Bijbelverhalen hoeven nog niet chronologisch verteld te worden, want de kinderen hebben nog geen historisch besef. Ook als je een bijbelverhaal eenvoudig naspeelt willen ze dat steeds herhalen, met steeds andere rolverdelingen. Zo zullen ze bijvoorbeeld allemaal wel een keer Goliath willen zijn.

- **Vragen.** In deze ontwikkelingsfase bestoken de kinderen je met wat- en waarom-vragen. Meestal zijn dit eenvoudige vragen. Geef ook een eenvoudig antwoord (wij zijn vaak geneigd een veel te diepzinnig antwoord te geven), maar gebruik geen dooardoeners.

- **Imitators.** Kleuters imiteren graag volwassenen. Verder willen ze graag met alles meedoen, ook met bidden en zingen. Er zijn dus volwassenen nodig die geloof uiten in woorden, gebed en liedjes.

Schoolkind (6-10 jaar)

In deze leeftijdsfase wil het kind steeds meer weten en is het niet direct tevreden met een antwoord. 'Hoe komt dit?' 'Hoe werkt dat?' Deze vragen moeten al wat meer gefundeerd beantwoord worden. Wees ook eerlijk als je het antwoord op een vraag niet weet.

- **Kennistoename.** Voor jonge schoolkinderen gaat de wereld open, onder andere door het leren lezen. Maar ze zijn ook nog steeds dol op het luisteren naar (voorgelezen) verhalen.

Wel vragen ze om andere invalshoeken. Andere verhalen uit de Bijbel komen nu ook in aanmerking. Er is geen behoefte meer aan herhaling, maar eerder aan variatie.

- **Samen doen.** Dingen samen doen is ook nu nog belangrijk, bijvoorbeeld samen bidden, samen zingen en samen feestvieren. Ook het verwerken van een verhaal door plakken, tekenen of eenvoudige puzzeltjes vinden ze nog leuk.

- **Concreet denken.** Deze kinderen denken nog steeds heel concreet, maar ze hoeven het niet altijd meer te zien, te horen of te voelen, want hun geheugen is al behoorlijk ontwikkeld. Aan de hand van ervaringen kun je dingen goed uitleggen, bijvoorbeeld: 'Zoals je ouders je vergeven als je spijt hebt, zo wil God je ook vergeven.'

- **Geheugen.** Het geheugen van de kinderen wordt sterker, zodat ook moeilijkere dingen onthouden kunnen worden, bijvoorbeeld teksten van moeilijkere liedjes en bijbelteksten. Dit is de ideale leeftijd om je kind bijbelteksten uit het hoofd te laten leren.

- **Begrip van goed en kwaad.** Het begrip van goed en kwaad breekt door, maar wel aan de hand van duidelijke regels. Ze krijgen begrip van vergeven, ze leren zelf vergeven en beseffen dat God hen wil vergeven.

- **Voorbeeld.** Het voorbeeld van volwassenen is heel belangrijk, ook op geestelijk terrein. Levensverhalen van zendelingen/evangelisten en bijbelse figuren zijn nu boeiend. Ook verhalen die elkaar opvolgen worden nu leuk, zowel verhalen uit de Bijbel als verhalen uit andere boeken.

Advent en Kerst

Wat vieren wij?

Van alle christelijke feesten wordt het kerstfeest in ons land nog het meest gevierd. In onze cultuur worden christelijke feesten echter steeds vaker zonder duidelijke reden gevierd. Kerst is vooral een gezelligheidsfeest geworden. Maar feesten zijn pas de moeite waard als datgene wat gevierd wordt, ook echt beleefd wordt. Het kerstfeest vieren we tot eer en glorie van de geboren Koning.

Het is mooi dat aan het kerstfeest ook een adventsperiode voorafgaat. 'Advent' betekent letterlijk 'komst'. Vier weken lang leef je met je gezin (en in je gemeente) toe naar de viering

van Jezus' geboorte, om dan uiteindelijk op de kerstdagen zelf het feest uitbundig te vieren.

Kerst is het feest van het Licht. Jezus kwam niet zomaar op deze aarde. Jezus kwam om licht te brengen in de duisternis. Hij was de langverwachte Redder. Hij kwam om het goed te maken tussen God en mensen. Tijdens zijn leven op aarde liet Hij in woorden en daden Gods grootheid zien. En door zijn dood aan het kruis (Goede Vrijdag) en zijn opstanding (Pasen) overwon Hij de zonde en de dood. Daarna ging Hij naar de hemel (Hemelvaartsdag), maar zijn heilige Geest bleef (Pinksteren).

Bijbelleessuggesties

De periode van de eerste adventszondag tot Kerst duurt maximaal vier weken. Ik geef hier per week enkele suggesties voor bijbelgedeelten om te lezen. Het zijn bijbelgedeelten waarin vooruitgekeken wordt naar Jezus' komst. Je hoeft dus niet elke dag alleen

maar met het kerstevangelie bezig te zijn. Om deze periode niet te lang te laten duren voor kinderen, zou je ervoor kunnen kiezen om alleen in de weekenden te lezen. Of juist doordeweeks. Kies momenten die voor jullie gezin geschikt zijn.

Week 1

Deze eerste adventsweek lezen we gedeelten uit het Oude Testament waarin de geboorte van Jezus wordt aangekondigd.

- Jesaja 7:10-14
- Jesaja 9:1-6
- Micha 5:1-4a

Week 4

Deze vierde adventsweek lezen we het verhaal van de geboorte van Jezus uit Lucas. Ook lezen we het lied van Maria en Zacharias.

- Lucas 1:39-56
- Lucas 1:57-80
- Lucas 2:1-7

Week 2

Ook in de tweede adventsweek kiezen we bijbelgedeelten uit het Oude Testament waarin de komst van Jezus wordt aangekondigd.

- Jesaja 11:1-5
- Daniël 7:13-14
- Maleachi 3:1

Eerste Kerstdag

Lees het verhaal van de ontmoeting van de herders met de pasgeboren Jezus.

- Lucas 2:8-20/21

Week 3

In de derde adventsweek lezen we gedeelten uit het Nieuwe Testament over de aankondiging van de geboorte van Johannes en van Jezus.

- Lucas 1:1-25
- Lucas 1:26-38
- Matteüs 1:18-25

Tweede Kerstdag

Lees het verhaal van de ontmoeting van de wijzen uit het Oosten met Jezus.

- Matteüs 2:1-12

Voorleesverhaal

Dit verhaal kun je thuis aan je kinderen vertellen of voorlezen. Je kunt het ook op school of op de zondagsschool lezen. Als je het verhaal bij een kerstviering wilt gebruiken, staan er aan het eind nog enkele suggesties ter verwerking tijdens het verhaal. Deze suggesties horen bij de gekleurde stukken tekst.

‘Kom snel, Tuvia! Er zijn herders in de stad met een heel vreemd verhaal. Mijn vader vertelde het. Ga je mee? Dan gaan we ze zoeken!’

Amos staat hijgend voor Tuvia. Die is nog druk bezig om twee takjes met een restje touw aan elkaar vast te maken. Hij maakt een wagen om aan zijn houten paard te binden. Het lukt al aardig. Amos trekt hem aan zijn arm. ‘Kom nou Tuvia. Straks zijn ze misschien de stad weer uit.’

De nieuwsgierigheid wint het van zijn verlangen om de wagen af te krijgen. ‘Wat voor verhaal hebben ze dan?’ vraagt Tuvia aan zijn buurjongen. Die haalt zijn schouders op, Tuvia met zich meertrekkend. ‘Ik weet het niet precies. Er is iemand geboren. En de herders zeggen dat alles nu gaat veranderen. Ik wil horen wat er precies gebeurd is. Kom!’

Samen hollen de jongens over de stoffige straten. Er zijn weinig mensen op straat. Maar als Tuvia en Amos dichterbij het centrum van Betlehem komen, wordt het steeds drukker. Mensen praten opgewonden. Sommigen lachen en roepen spottend: ‘Heb je het verhaal gehoord van de herders? Haha... een engelenkoor in de nacht. Dat kan toch helemaal niet?’

Een herbergier die zijn straatje schoonveegt voor de nieuwe gasten van deze dag, schudt ongelovig zijn hoofd. Een vrouw met manden vol graan loopt net langs hem. Ze blijft staan en zegt: ‘Ik heb het ook gehoord. En volgens mij is het waar. De engelen hebben verteld dat de Messias, de Verlosser, is geboren! Als dat toch eens waar is...’ In zichzelf mompelend loopt de vrouw weer verder met haar zware vrachtje. ‘Waar zijn de herders nu?’ vraagt Amos ongeduldig aan de herbergier.

‘Ze staan nog op het marktplein. Maar doe geen moeite jongens. Het zijn onzinverhalen.’ Amos en Tuvia weten genoeg. Meteen zetten ze het weer op een lopen, nu richting het marktplein.

Ze hoeven niet lang te zoeken. Op het marktplein staan veel mensen bij elkaar. In het midden van hen herkent Tuvia Naftali. Naftali is een herder die vlak bij hen woont. Hij heeft veel schapen en hij is erg sterk. Ooit heeft hij met een beer gevochten en zo zijn lammetjes beschermd. Veel mensen kijken tegen hem op.

Naftali ziet Tuvia en Amos. Hij wenkt hen om dichterbij te komen. ‘Tuvia, jouw naam is vannacht waarheid geworden!’ roept hij over de hoofden van de mensen heen.

De mensen zijn stil geworden en kijken ineens allemaal naar Tuvia. Zijn wangen worden er een beetje rood van.

‘Tuvia, jouw naam betekent: “God is goed”! Deze nacht is God zo goed voor ons geweest. Wij, enkele herders en ikzelf, waren in het veld. We warmden ons aan het vuur en hielden de wacht over onze schapen. Plotseling scheen er in de lucht een licht dat ons allemaal verlichtte. We konden er niet naar kijken, zo fel was het licht. Het licht begon te zingen. Een prachtig lied. Het ging over God en over de hemel. Het ging over vrede op aarde en over een God die van mensen houdt. Toen het lied uit was durfden we voorzichtig te kijken. We zagen een groot koor van engelen. Een van hen begon te spreken: “Vannacht is vlak bij dit veld, in de stad Betlehem, een kind geboren. Hij is niet zomaar een kind, maar Hij is de beloofde Verlosser. Zijn naam is Jezus!” We hebben onze schapen zomaar achtergelaten en zijn gaan zoeken. En... we vonden Hem! Weet je waar? In een stal. Daar, achter die heuvel bij de herberg van Shion. In die stal vonden we Hem en we wisten het meteen. Dit is het kind over wie de engelen zongen. Dit is de Verlosser, onze Verlosser!’

Naftali heeft tranen in zijn ogen gekregen. ‘Begrijp je het nu Tuvia? Jouw naam is vannacht uitgekomen. Want God is goed voor ons geweest!’ Tuvia staat te trillen op zijn benen. Hij laat zich door zijn knieën zakken en gaat op de grond zitten. Amos gaat naast hem op een boomstronk zitten. Terwijl de mensen om hen heen weer beginnen te praten, heeft Tuvia het gevoel dat de aarde rondjes draait. Waarom is hij zo van streek? Hij begrijpt het niet ...

De mensen om hem heen beginnen tegen Naftali te schreeuwen. ‘Houd je praatjes voor je, herder!’ roept de bakker. ‘Je zaait alleen maar heel veel onrust in de stad!’

‘Laat ons met rust, Naftali!’ roept de smid.

‘Waarom zouden wij een Verlosser nodig hebben? Ik hoef helemaal geen Verlosser!’

Naftali probeert de mensen nog eens te overtuigen, maar de mensen druipen één voor één af. Dan ziet Naftali Amos en Tuvia. Hij komt naar hen toe en gaat op zijn hurken zitten. ‘Wat is er, Tuvia? Je bent zo wit!’ vraagt hij.

Tuvia haalt zijn schouders op. ‘Het komt door uw verhaal’, zegt hij. ‘Ik wil weten of het waar is. Papa en mama hebben al zo vaak verteld over een Verlosser die ooit zal komen. Is het nu dan echt gebeurd? Hoe weet ik het zeker?’

Naftali legt zijn grote ruwe herdershand op het hoofd van Tuvia. Met zijn andere hand pakt hij Amos bij zijn schouder. ‘Jongens, ga naar Hem toe!’ zegt hij hees. Zijn stem verraadt dat hij nog steeds tranen in zijn ogen heeft. ‘Ga Hem zoeken en dan zul je het weten!’ Dan staat hij op en verdwijnt tussen de huizen.

De jongens blijven nog een tijd stil zitten. De straten zijn weer leeg. Het is weer rustig op het marktplein

Dan staat Tuvia op. ‘Ik ga, Amos’, zegt hij. ‘Ik wil het zeker weten. Ga je mee?’

Amos twijfelt. ‘Als alle mensen zeggen dat het onzin is, waarom zou Naftali dan gelijk hebben?’ Tuvia schudt zijn hoofd. ‘Het is geen onzin. Ik voel het gewoon. Ik wil Hem zoeken. Als je niet mee wilt, ga ik alleen.’

Maar Amos volgt hem al. Samen lopen de jongens de stad weer uit in de richting van de herberg van Shion. De herberg is net buiten de stad en na een kwartiertje lopen zien de jongens het huis liggen. ‘Naftali zei dat de Verlosser niet in de herberg is geboren, maar in een stal’, zegt Amos.

De jongens lopen daarom niet naar de ingang van de herberg maar lopen om het gebouw heen het veld in. Een paar honderd meter verderop zien ze een kleine schapenstal. Bij de ingang staat een os. Met een touw staat hij vastgebonden aan een paal. Ook zijn er schapen die langs de houten wand van de stal gras eten. De deur van de stal staat op een kiertje open.

Opeens blijft Tuvia staan. 'Ik weet niet of ik wel durf', fluistert hij.

Amos blijft ook staan. 'Als we willen weten of Naf-tali de waarheid spreekt, moeten we gaan kijken', fluistert hij terug.

Zachtjes komen Tuvia en Amos steeds dichterbij de stal. Juist als ze eigenlijk niet meer verder durven, steekt een man zijn hoofd om de hoek van de staldeur. Verbaasd kijkt hij naar de jongens. Dan breekt er een glimlach door op zijn gezicht. Hij steekt zijn hand uit naar Tuvia en Amos. 'Welkom jongens, komen jullie om Jezus te zien?'

Tuvia knikt. Amos zet een stapje vooruit. 'Naftali vertelde dat Hij de Verlosser is. We willen weten of het waar is', zegt hij.

De man komt naar hen toe. 'Ik ben Jozef', zegt hij. 'Deze nacht heeft mijn vrouw Maria een